

EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Bryssel den 23.9.2022
COM(2022) 481 final

**RAPPORT FRÅN KOMMISSIONEN TILL EUROPAPARLAMENTET, RÅDET OCH
EUROPEISKA EKONOMISKA OCH SOCIALA KOMMITTÉN**

**OM TILLÄMPNINGEN AV DIREKTIVET OM INSYN PÅ DEN INRE
MARKNADEN 2016–2020**

{SWD(2022) 297 final}

Innehåll

INLEDNING.....	3
1. Utvecklingen 2016–2020.....	4
1.1. <i>Förbättringar i anmälningsförfarandet</i>	4
1.2. <i>Användning av anmälningsförfarandet i samband med "bättre lagstiftning" och ömsesidigt erkännande</i>	5
2. Tillämpningen av anmälningsförfarandet	5
2.1 <i>Ändamålsenlighet: allmän översikt</i>	5
2.2 <i>Tillämpning av det brådskande förfarandet</i>	12
2.3 <i>Anmälan av "skattemässiga eller finansiella åtgärder"</i>	13
2.4 <i>Uppföljning av kommissionens reaktioner</i>	13
2.5 <i>Uppföljning av anmälningsförfarandet</i>	13
2.6 <i>Strukturerat informationsutbyte med medlemsstaterna, EES-/Eftaländer, Schweiz och Turkiet</i> 14	
2.7 <i>Öppenhet</i>	15
3. Slutsats	16

SAMMANFATTNING

Denna rapport utarbetas och lämnas in i enlighet med artikel 8 i direktiv (EU) 2015/1535¹ (*direktivet om insyn på den inre marknaden*). I rapporten analyseras resultaten av tillämpningen av en av hörnstenarna för den inre marknaden från 2016 till 2020: det anmälningsförfarande som föreskrivs i direktivet om insyn på den inre marknaden. I rapporten betonas anmälningsförfarandets viktiga bidrag till den inre marknads funktion och till genomförandet av riktlinjerna och verktygslådan för bättre lagstiftning² samt dess centrala roll under covid-19-pandemin.

Anmälan till kommissionen av nationella tekniska föreskrifter innan de antas har fortsatt att visa sig vara ett viktigt sätt att förhindra och förebygga handelshinder. Det har även fortsatt vara en bra kanal för samarbete mellan kommissionen och medlemsstaterna samt för samarbete mellan medlemsstaterna. Detta är särskilt viktigt under kritiska och oförutsedda omständigheter såsom under covid-19-pandemin. Vidare översätts tekniska föreskrifter som anmälts till kommissionen och de slutliga texterna för de anmälda åtgärderna till EU:s 23 officiella språk³.

Dessutom kräver genomförandet av direktivet om insyn på den inre marknaden att kommissionen följer upp och övervakar alla anmälningar som väcker farhågor om deras förenlighet med EU-lagstiftningen. I detta sammanhang ägnar kommissionen särskild uppmärksamhet åt de åtgärder som har störst inverkan på den inre marknaden⁴.

¹ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/1535 av den 9 september 2015 om ett informationsförfarande beträffande tekniska föreskrifter och beträffande föreskrifter för informationssamhällets tjänster, EUT L 241, 17.9.2015, s. 1.

² *Handlingsplan för en bättre och enklare lagstiftning*, KOM(2002) 278. Se även *Lagstifta bättre för tillväxt och arbetstillfällen i Europeiska unionen*, KOM(2005) 97, *Genomförande av gemenskapens Lissabonprogram – En strategi för förenkling av lagstiftningen*, KOM(2005) 535, *En strategisk översyn av programmet "Bättre lagstiftning" inom Europeiska unionen*, KOM(2006) 689, *Den andra strategiska översynen av programmet "Bättre lagstiftning" i Europeiska unionen*, KOM(2008) 32, *Tredje strategiska översynen av programmet "Bättre lagstiftning" i Europeiska unionen*, KOM(2009) 15, *Smart lagstiftning i Europeiska unionen*, KOM(2010) 543, och *Bättre lagstiftning: Bättre resultat för ett starkare EU*, COM(2016) 615.

³ Översättning till iriska är inte tillgänglig.

⁴ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/PDF/?uri=CELEX:52020DC0094&from=EN>.

INLEDNING

Som en motor för att skapa en starkare ekonomi i EU är den inre marknaden en viktig del av kommissionens sex prioriteringar för 2019–2024⁵. Den inre marknaden har förbättrat välbefindandet och möjligheterna för företagen och allmänheten i Europa. En välfungerande inre marknad stimulerar konkurrens och handel, förbättrar effektiviteten, ökar kvaliteten och bidrar till att sänka priserna för företag och konsumenter⁶.

Som en del av kommissionens nya industristrategipaket från mars 2020⁷ antogs ett meddelande om hinder⁸ och en handlingsplan för genomförande av den inre marknaden⁹ för att ytterligare förbättra konkurrenskraften och underlätta integration av företag av alla storlekar i värdekedjor i EU och globalt. Åtgärd 10 i kommissionens handlingsplan för genomförande av den inre marknaden avser direktivet om insyn på den inre marknaden. I detta sammanhang och ”i enlighet med den mer strategiska hållningen till kommissionens efterlevnadsåtgärder kommer direktivet om öppenhet på den inre marknaden framöver att tillämpas i fyra steg:

- (i) Medlemsstaterna anmäler alla utkast till föreskrifter om varor och informationssamhällets tjänster.
- (ii) Kommissionen följer upp alla anmälningar som kan vara oförenliga med EU-rätten.
- (iii) Kommissionen anpassar sin uppföljning och ägnar särskild uppmärksamhet åt de åtgärder som har störst inverkan på den inre marknaden.
- (iv) Kommissionen övervakar lagstiftning som den reagerat på enligt direktivet, och om den inte ändras på lämpligt sätt kan kommissionen inleda ett överträdelseförfarande.”

Kommissionen fokuserar tydligt på förebyggande och kontroll av efterlevnaden i de fall som har störst inverkan på den inre marknaden ekonomiskt eller på något annat sätt.

Direktivet om insyn på den inre marknaden syftar till att genom inriktning på öppenhet, dialog, förebyggande och bättre lagstiftning förhindra att nya hinder för den inre marknaden uppstår. Medlemsstaterna kan delta på lika villkor som kommissionen i detta förfarande. De berörda parterna har tillgång till både nationella tekniska föreskrifter som är under utarbetande och den slutliga texten till de anmälda åtgärderna, översatta till 23 officiella EU-språk. Ekonomiska aktörer kan därför förutse uppkomsten av handelshinder och undvika att onödiga och kostsamma administrativa bördor påverkar deras verksamhet.

Anmälningsförfarandet för nationella tekniska föreskrifter inom ramen för direktivet om insyn på den inre marknaden ger kommissionen och medlemsstaterna möjlighet att innan de antas granska de tekniska föreskrifter som någon medlemsstat har för avsikt att införa för produkter (inom industri, jordbruk och fiske) samt för informationssamhällets tjänster (se bilaga 1 till det arbetsdokument från kommissionens avdelningar som åtföljer denna rapport). I förenklad form är förfarandet tillämpligt för de länder som ingår i Europeiska frihandelssammanslutningen (Efta) och som är parter i avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) samt för Schweiz och Turkiet (se bilaga 4).

⁵ https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/economy-works-people/internal-market_sv.

⁶ https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/sv/fs_20_427.

⁷ https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/sv/ip_20_416.

⁸ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/?uri=COM%3A2020%3A0093%3AFIN>.

⁹ Se fotnot 4.

Direktivet om insyn på den inre marknaden spelar också en viktig roll i dialogmötena avseende ”landskunskap” med medlemsstaterna och berörda parter¹⁰. Sådana möten är en del av insatserna för att säkerställa en kultur av efterlevnad och smart genomförande inom ramen för strategin för den inre marknaden¹¹. Kommissionen ser dessa möten som en möjlighet till dialog för att förbättra genomförandet av direktivet om insyn på den inre marknaden. I detta sammanhang ger direktivet, tillsammans med andra indikatorer, kommissionen möjlighet att bättre identifiera problematiska branscher och strukturella problem i medlemsstaterna.

Denna rapport, som utarbetats och lagts fram i enlighet med direktivet om insyn på den inre marknaden, är en ögonblicksbild av dess funktion från 2016 till 2020 både ur kvalitativ och kvantitativ synvinkel.

Under 2020 spelade anmälningsförfarandet enligt direktivet om insyn på den inre marknaden en avgörande roll för hanteringen av covid-19-pandemin och bidrog till en samordnad strategi för hälsokrisen i hela EU. Spridningen av viruset orsakade störningar i de globala leveranskedjorna. Under pandemin äventyrades den inre marknads integritet och, mer allmänt, bevarandet av produktions- och distributionskedjorna för att säkerställa nödvändig försörjning till våra hälso- och sjukvårdssystem. Direktivet gav en ram som gjorde det möjligt för medlemsstaterna att agera på ett samordnat sätt.

1. UTVECKLINGEN 2016–2020

Med 3 553 anmälningar mottagna under femårsperioden 2016–2020 (se bilaga 3.1) visade den dialog som uppstod inom ramen för direktivet om insyn på den inre marknaden på en god deltagandenivå för medlemsstaterna, som utfärdade 243 detaljerade utlåtanden och 475 kommentarer (se bilaga 3.6). Detta åtföljdes av täta reaktioner från kommissionen på de anmälda tekniska föreskrifterna, särskilt 212 detaljerade utlåtanden och 816 kommentarer från kommissionen (se bilaga 3.4). Det största antalet reaktioner från kommissionen och EU:s medlemsstater rörde jordbruk, fiske, livsmedel och byggprodukter.

Införandet av nya it-verktyg under referensperioden, såsom beskrivs i punkterna nedan, underlättade de ekonomiska aktörernas deltagande i förfarandet inom ramen för direktivet om insyn på den inre marknaden.

Europeiska unionens domstols rättspraxis belyste vissa tolkningsproblem i direktivet om insyn i den inre marknaden. Dessa omfattade definitionen av tekniska föreskrifter, klassificeringen av nya förmedlingstjänster i framväxande sektorer med anknytning till delningsekonomin modeller, rätten till tillgång till handlingar i samband med förfarandet inom ramen för direktivet om insyn på den inre marknaden och påföljderna för utebliven anmälan¹².

1.1. Förbättringar i anmälningsförfarandet

Ett av målen med direktivet om insyn på den inre marknaden är att informera ekonomiska aktörer, inbegripet små och medelstora företag, innan de planerade tekniska föreskrifterna antas av medlemsstaterna. Det gör det möjligt för de ekonomiska aktörerna att göra sina röster hörda och i god tid anpassa sin verksamhet till kommande tekniska föreskrifter¹³. Ett stort antal kommentarer på anmälningar har lämnats av berörda parter, vilket visar att denna rätt till

¹⁰ Dialogen om ”landskunskap” består i strukturerade möten med de nationella myndigheter som deltar i anmälningsförfarandet i varje EU-medlemsstat och med nationella berörda parter.

¹¹ Se punkten ”Ensure a culture of compliance and smart enforcement to help deliver a true Single Market” i strategin för den inre marknaden, http://ec.europa.eu/growth/single-market/strategy_en.

¹² Se bilaga 2 för mer information om EU-domstolens rättspraxis om direktivet om insyn på den inre marknaden 2016–2020.

¹³ Se skäl 7 i direktivet om insyn på den inre marknaden.

insyn används i stor utsträckning och hjälper kommissionen och nationella myndigheter att upptäcka handelshinder.

Som ett led i det kontinuerliga arbetet för förbättrad insyn och effektivitet arbetade kommissionen under 2015 för att utveckla en ny funktion på webbplatsen TRIS (Technical Regulation Information System)¹⁴. Den nya funktionen infördes 2016 och innebär att alla som använder webbplatsen TRIS kan lämna kommentarer på alla anmälningar under den frysperiod som föreskrivs i artikel 6 i direktivet om insyn på den inre marknaden. Under 2016–2020 mottog kommissionen 1 618 kommentarer via denna funktion (144 år 2016, 421 år 2017, 175 år 2018, 281 år 2019 och 597 år 2020).

1.2. Användning av anmälningsförfarandet i samband med ”bättre lagstiftning” och ömsesidigt erkännande

Redan i meddelandet *Lagstifta bättre för tillväxt och arbetstillfällen i Europeiska unionen*¹⁵ påpekade kommissionen att den förebyggande kontrollmekanism som inrättas genom direktivet om insyn på den inre marknaden bidrar till att förbättra kvaliteten på de nationella föreskrifterna om produkter och informationssamhällets tjänster. Samarbetet mellan kommissionen och medlemsstaterna i samband med anmälningsförfarandet syftar till att säkerställa en tydlig rättslig ram för de ekonomiska aktörerna.

Direktivet om insyn på den inre marknaden bidrar också till bättre ömsesidigt erkännande. Principen om ömsesidigt erkännande, som härrör från EU-domstolens rättspraxis om artiklarna 34–36 i EUF-fördraget, säkerställer marknadstillträde för varor som inte, eller endast delvis, omfattas av harmoniserad EU-lagstiftning. Det garanterar att alla varor som lagligen saluförs i en medlemsstat i princip kan säljas i en annan. Bedömningen av nationella bestämmelser innan de antas bidrar till att minimera risken för att dessa regler skapar omotiverade rättsliga hinder för handeln, särskilt mot bakgrund av principen om ömsesidigt erkännande. Detta beror på att kommissionen kan i) korrigera texten i inre marknads klausulerna i utkast som anmälts av medlemsstaterna inom ramen för förfarandet inom ramen för direktivet om insyn i den inre marknaden, och ii) rekommendera att medlemsstaterna infogar inre marknads klausulen i de anmälda utkasterna till nationella åtgärder när den saknas i de anmälda utkasterna.

2. TILLÄMPNINGEN AV ANMÄLNINGSFÖRFARANDET

2.1 Ändamålsenlighet: allmän översikt

► Antal anmälningar och berörda sektorer

Under 2016–2020 mottog kommissionen 3 553 anmälningar (700 år 2016, 676 år 2017, 666 år 2018, 657 år 2019 och 854 år 2020)¹⁶.

Betydande skillnader mellan medlemsstaterna i antalet anmälningar har noterats. Vissa gör i genomsnitt mer än 50 anmälningar per år och andra mindre än 10 per år (se bilaga 3.2). Även om denna skillnad delvis kan förklaras av hur den statliga organisationen är strukturerad i olika länder (t.ex. förekomsten av regionala eller lokala myndigheter med föreskrivande befogenheter), bristande medvetenhet eller högre/lägre grad av regleringsverksamhet så

¹⁴ <http://ec.europa.eu/growth/tools-databases/tris/sv/>.

¹⁵ Se fotnot 2 ovan.

¹⁶ Se bilaga 3.1. I siffrorna ingår inte anmälningar från Eftaländer som undertecknat EES-avtalet (Norge, Liechtenstein och Island) och inte heller anmälningar från Turkiet och Schweiz. Under rapporteringsperioden mottog kommissionen 232 anmälningar från dessa länder (124 från Efta-/EES-länderna, 74 från Turkiet och 34 från Schweiz). Se bilaga 4 för närmare information om dessa anmälningar.

skapade den farhågor om att vissa medlemsstater inte helt uppfyller anmälningsskyldigheten. Analysen visade att nästan alla medlemsstater under 2017, 2018 och 2019 underlät att anmäla eller på nytt anmäla utkast till tekniska föreskrifter. Det stora flertalet medlemsstater hade dock ett relativt lågt antal oanmälda utkast – 10 eller färre per år.

Ett samband mellan medlemsstaternas storlek och antalet anmälningar kan konstateras i bilaga 3.2 (tabell 1), där de största medlemsstaterna i allmänhet gör fler anmälningar än de små och medelstora. Det kan delvis förklaras med ett större antal regionala och lokala myndigheter som har skyldighet att anmäla sina utkast till tekniska föreskrifter. Det är dock inte alltid fallet: i vissa fall gjorde medelstora medlemsstater fler anmälningar än vissa av de större medlemsstaterna och större medlemsstater med en centraliserad struktur anmälde mer än medlemsstater med en decentraliserad struktur.

Precis som under föregående rapporteringsperiod rörde det högsta antalet anmälningar under 2016–2020 byggsektorn, åtföljt av anmälningar inom jordbruksprodukter, fiske, vattenbruk och andra livsmedel.

Många anmälningar gjordes också på området för **informationssamhällets tjänster**, inom **miljö- och kemikaliesektorerna** (främst om förpackningar och förpackningsavfall, plastprodukter, gödselmedel, växtskyddsmedel som innehåller glyfosat eller neonicotinoider, utsläppsnormer, kosmetiska produkter som innehåller mikroplaster) och **transport** (t.ex. om elfordon, särskild utrustning för passagerarfordon och taxi, snöskotrar, elsparkcyklar, fartyg och fritidsbåtar, drönare) (se bilaga 3.3.)

► **Frågor som kommissionen tagit upp i sina reaktioner**

Inom de **icke-harmoniserade områdena**, dvs. de där nationella åtgärder i avsaknad av sekundärrätt faller under artiklarna 34–36 (fri rörlighet för varor) och artiklarna 49 och 56 (etableringsrätten och friheten att tillhandahålla tjänster med anknytning till informationssamhället) i EUF-fördraget, avsåg kommissionen med sina reaktioner att göra medlemsstaterna uppmärksamma på potentiella ej berättigade handelshinder, efter att den hade bedömt om åtgärderna var nödvändiga och proportionerliga i enlighet med domstolens rättspraxis.

I de fall de nationella åtgärderna delvis eller helt omfattas av **harmoniserade områden** syftade reaktionerna till att säkerställa att de nationella åtgärderna var förenliga med EU:s sekundärrätt.

- Under 2016–2020 anmälde medlemsstaterna 765 utkast till tekniska föreskrifter på **byggområdet** (131 år 2016, 181 år 2017, 139 år 2018, 158 år 2019 och 156 år 2020¹⁷). Dessa utkast avsåg alla typer av byggprodukter, inbegripet brokonstruktioner och betongvägar, taktäckning för byggnader med sluttande tak, brandbekämpnings- och räddningsutrustning, värmeisolering, syntetiska fyllnadsmaterial, betongkonstruktioner, elektriska installationer på och i betongkonstruktioner samt metallmaterial i kontakt med dricksvatten.

Kommissionen undersökte särskilt utkast till tekniska föreskrifter om kompletterande tekniska krav eller provningar för byggprodukter som hämmar den fria rörligheten för produkter som är CE-märkta. De anmälda utkasterna behandlades huvudsakligen enligt förordning (EU) nr 305/2011 om fastställande av harmoniserade villkor för saluföring av byggprodukter¹⁸.

¹⁷ Se bilaga 3.3.

¹⁸ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 305/2011 av den 9 mars 2011 om fastställande av harmoniserade villkor för saluföring av byggprodukter och om upphävande av rådets direktiv 89/106/EG, EUT L 88, 4.4.2011, s. 5.

Kommissionen undersökte utkast till lagstiftning som förbjuder installation av fossiloljepannor och naturgaspannor i nya byggnader utom olje- och gaspannor som endast använder förnybar energi. Det anmälda utkastet behandlades enligt direktiv 2009/142/EG om gasanordningar¹⁹ och direktiv 92/42/EEG om effektivitetskrav för nya värmepannor som eldas med flytande eller gasformigt bränsle²⁰.

Tekniska föreskrifter om energieffektivitet hos byggnader bedömdes enligt direktiv 2012/27/EU om energieffektivitet²¹, direktiv 2010/31/EU om byggnaders energiprestanda²² och direktiv 2009/125/EG om upprättande av en ram för att fastställa krav på ekodesign för energirelaterade produkter²³.

Kommissionen bedömde även lagförslag om krav för kommunikationsutrustning för motorvägar. Det anmälda utkastet undersöktes i enlighet med direktiv 1999/5/EG²⁴, direktiv 2006/95/EG²⁵ och direktiv 2004/108/EG²⁶.

- När det gäller **jordbruksprodukter, fiske, vattenbruk och andra livsmedel** anmälde medlemsstaterna från 2016 till 2020 693 utkast till tekniska föreskrifter (145 år 2016, 106 år 2017, 146 år 2018, 161 år 2019 och 135 år 2020²⁷). Bland de områden som dessa utkast omfattar ingår bland annat material som kommer i kontakt med livsmedel, energidrycker, transfetter i livsmedel, vin och spritdrycker, kvalitetsmärkning av livsmedel, djurs välbefinnande samt saluföring av pälsvaror.

Vissa medlemsstater anmälde utkast till förordningar om inrättande av märkning som sammankopplar kvaliteten hos en produkt med dess ursprung. Dessa anmälningar undersöktes enligt EUF-fördragets bestämmelser om fri rörlighet för varor samt förordning (EU) nr 1151/2012 om kvalitetsordningar för jordbruksprodukter och livsmedel²⁸.

Under den aktuella perioden undersökte kommissionen anmälningar om livsmedelshygien och avgav detaljerade utlåtanden och kommentarer om deras överensstämmelse med förordning (EG) nr 852/2004 om livsmedelshygien²⁹, förordning (EG) nr 853/2004 om fastställande av särskilda hygienregler för

¹⁹ Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/142/EG av den 30 november 2009 om anordningar för förbränning av gasformiga bränslen, EUT L 330, 16.12.2009, s. 10.

²⁰ Rådets direktiv 92/42/EEG av den 21 maj 1992 om effektivitetskrav för nya värmepannor som eldas med flytande eller gasformigt bränsle, EGT L 167, 22.6.1992, s. 17.

²¹ Europaparlamentets och rådets direktiv 2012/27/EU av den 25 oktober 2012 om energieffektivitet, om ändring av direktiven 2009/125/EG och 2010/30/EU och om upphävande av direktiven 2004/8/EG och 2006/32/EG, EUT L 315, 14.11.2012, s. 1.

²² Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/31/EU av den 19 maj 2010 om byggnaders energiprestanda, EUT L 153, 18.6.2010, s. 13.

²³ Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/125/EG av den 21 oktober 2009 om upprättande av en ram för att fastställa krav på ekodesign för energirelaterade produkter, EUT L 285, 31.10.2009, s. 10.

²⁴ Europaparlamentets och rådets direktiv 1999/5/EG av den 9 mars 1999 om radioutrustning och teleterminalutrustning och om ömsesidigt erkännande av utrustningens överensstämmelse, EGT L 91, 7.4.1999, s. 10.

²⁵ Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/95/EG av den 12 december 2006 om harmonisering av medlemsstaternas lagstiftning om elektrisk utrustning avsedd för användning inom vissa spänningsgränser, EUT L 374, 27.12.2006, s. 10.

²⁶ Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/108/EG av den 15 december 2004 om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om elektromagnetisk kompatibilitet, EUT L 390, 31.12.2004, s. 24.

²⁷ Se bilaga 3.3.

²⁸ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1151/2012 om kvalitetsordningar för jordbruksprodukter och livsmedel, EUT L 343, 14.12.2012, s. 1.

²⁹ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 852/2004 av den 29 april 2004 om livsmedelshygien, EUT L 139, 30.4.2004, s. 1.

livsmedel av animaliskt ursprung³⁰ och förordning (EG) nr 854/2004 om fastställande av särskilda bestämmelser för genomförandet av offentlig kontroll av produkter av animaliskt ursprung avsedda att användas som livsmedel³¹.

Andra anmälningar gällde märkning av livsmedel. Kommissionen bedömde deras förenlighet med förordning (EU) nr 1169/2011 om tillhandahållande av livsmedelsinformation till konsumenterna³², i synnerhet med bestämmelserna om näringsdeklaration eller andra sektorsspecifika bestämmelser om information till konsumenterna³³.

- Inom **sektorn för informationssamhällets tjänster** anmälde medlemsstaterna 255 åtgärder (58 år 2016, 43 år 2017, 34 år 2018, 57 år 2019 och 63 år 2020³⁴) och huvuddelen av anmälningarna gällde lagförslag som påverkar elektronisk handel, operatörer av sociala medier och onlineplattformar, nätneutralitet och mediepluralism, falska nyheter och hatpropaganda online samt andra regler om informationssamhällets tjänster som omfattas av direktiv 2000/31/EG (e-handelsdirektivet)³⁵ och regler som avser audiovisuella medietjänster inom ramen för direktiv (EU) 2018/1808 (det reviderade direktivet om audiovisuella medietjänster)³⁶.

Andra reaktioner från kommissionen utfärdades i samband med anmälda utkast till åtgärder avseende regler för informationssamhällets tjänster med inriktning på elektronisk identifiering och betrodda tjänster som omfattas av förordning (EU)

³⁰ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 853/2004 av den 29 april 2004 om fastställande av särskilda hygienregler för livsmedel av animaliskt ursprung, EUT L 139, 30.4.2004, s. 55.

³¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 854/2004 av den 29 april 2004 om fastställande av särskilda bestämmelser för genomförandet av offentlig kontroll av produkter av animaliskt ursprung avsedda att användas som livsmedel, EUT L 139, 30.4.2004, s. 206. Förordning (EG) nr 854/2004 upphävdes genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/625 av den 15 mars 2017 om offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet för att säkerställa tillämpningen av livsmedels- och foderlagstiftningen och av bestämmelser om djurs hälsa och djurskydd, växtskydd och växtskyddsmedel samt om ändring av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 999/2001, (EG) nr 396/2005, (EG) nr 1069/2009, (EG) nr 1107/2009, (EU) nr 1151/2012, (EU) nr 652/2014, (EU) 2016/429 och (EU) 2016/2031, rådets förordningar (EG) nr 1/2005 och (EG) nr 1099/2009 och rådets direktiv 98/58/EG, 1999/74/EG, 2007/43/EG, 2008/119/EG och 2008/120/EG och om upphävande av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 854/2004 och (EG) nr 882/2004, rådets direktiv 89/608/EEG, 89/662/EEG, 90/425/EEG, 91/496/EEG, 96/23/EG, 96/93/EG och 97/78/EG samt rådets beslut 92/438/EEG (förordningen om offentlig kontroll), EUT L 95, 7.4.2017, s. 1.

³² Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1169/2011 av den 25 oktober 2011 om tillhandahållande av livsmedelsinformation till konsumenterna, och om ändring av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 1924/2006 och (EG) nr 1925/2006 samt om upphävande av kommissionens direktiv 87/250/EEG, rådets direktiv 90/496/EEG, kommissionens direktiv 1999/10/EG, Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/13/EG, kommissionens direktiv 2002/67/EG och 2008/5/EG samt kommissionens förordning (EG) nr 608/2004, EUT L 304, 22.11.2011, s. 18.

³³ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1379/2013 av den 11 december 2013 om den gemensamma marknadsordningen för fiskeri- och vattenbruksprodukter, om ändring av rådets förordningar (EG) nr 1184/2006 och (EG) nr 1224/2009 och om upphävande av rådets förordning (EG) nr 104/2000, EUT L 354, 28.12.2013, s. 1.

³⁴ Se bilaga 3.3.

³⁵ Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/31/EG av den 8 juni 2000 om vissa rättsliga aspekter på informationssamhällets tjänster, särskilt elektronisk handel, på den inre marknaden ("Direktiv om elektronisk handel"), EGT L 178, 17.7.2000, s. 1.

³⁶ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2018/1808 av den 14 november 2018 om ändring av direktiv 2010/13/EU om samordning av vissa bestämmelser som fastställs i medlemsstaternas lagar och andra författningar om tillhandahållande av audiovisuella medietjänster (direktivet om audiovisuella medietjänster), mot bakgrund av ändrade marknadsförhållanden, EUT L 303, 28.11.2018, s. 69.

nr 910/2014 (eIDAS-förordningen)³⁷ och det fria flödet av andra data än personuppgifter enligt förordning (EU) 2018/1807³⁸. Det förekom också anmälningar om digital dataintegritet, it-säkerhet, lagring av data, elektronisk fakturering, upphovsrätt, telekommunikation och elektronisk kommunikation (inklusive 5G), säkrare internet för barn, e-böcker, onlinespel och i flera fall uttryckligen eller indirekt kopplade till den fria rörligheten för tjänster och etableringsfriheten (artiklarna 49 och 56 i EUF-fördraget samt tjänstedirektivet³⁹), till konsumenträttigheter enligt direktiv 2011/83/EU⁴⁰, till skyddet av personuppgifter enligt allmänna dataskyddsförordningen (EU) 2016/679⁴¹ samt till yttrandefriheten och näringsfriheten enligt Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna.

- Inom **kemikaliesektorn** mottog kommissionen 167 anmälningar (32 år 2016, 32 år 2017, 28 år 2018, 27 år 2019 och 48 år 2020⁴²) om områden som biocidprodukter, växtskyddsmedel och produkter som omfattas av tillämpningsområdet för förordning (EG) nr 1907/2006 om registrering, utvärdering, godkännande och begränsning av kemikalier (Reach)⁴³, vilka huvudsakligen undersöktes inom ramen för förordningen om biocidprodukter⁴⁴, förordning (EG) nr 1107/2009 om utsläppande av växtskyddsmedel på marknaden⁴⁵ samt Reach.
- Inom **miljösektorn** undersökte kommissionen 206 utkast till åtgärder (55 år 2016, 39 år 2017, 28 år 2018, 33 år 2019 och 51 år 2020)⁴⁶. Vissa anmälda utkast gällde förpackningsavfall och plastprodukter för engångsbruk och gav upphov till problem när det gäller kompatibiliteten med direktiv 94/62/EG om förpackningar och förpackningsavfall⁴⁷ (till exempel vad gäller kraven på förbud mot tunna

³⁷ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 910/2014 av den 23 juli 2014 om elektronisk identifiering och betrodda tjänster för elektroniska transaktioner på den inre marknaden och om upphävande av direktiv 1999/93/EG, EUT L 257, 28.8.2014, s. 73.

³⁸ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1807 av den 14 november 2018 om en ram för det fria flödet av andra data än personuppgifter i Europeiska unionen, EUT L 303, 28.11.2018, s. 59.

³⁹ Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/123/EG av den 12 december 2006 om tjänster på den inre marknaden, EUT L 376, 27.12.2006, s. 36.

⁴⁰ Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/83/EU av den 25 oktober 2011 om konsumenträttigheter och om ändring av rådets direktiv 93/13/EEG och Europaparlamentets och rådets direktiv 1999/44/EG och om upphävande av rådets direktiv 85/577/EEG och Europaparlamentets och rådets direktiv 97/7/EG, EUT L 304, 22.11.2011, s. 64.

⁴¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning), EUT L 119, 4.5.2016, s. 1.

⁴² Se bilaga 3.3.

⁴³ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1907/2006 av den 18 december 2006 om registrering, utvärdering, godkännande och begränsning av kemikalier (Reach), inrättande av en europeisk kemikaliemyndighet, ändring av direktiv 1999/45/EG och upphävande av rådets förordning (EEG) nr 793/93 och kommissionens förordning (EG) nr 1488/94 samt rådets direktiv 76/769/EEG och kommissionens direktiv 91/155/EEG, 93/67/EEG, 93/105/EG och 2000/21/EG, EUT L 396, 30.12.2006, s. 1.

⁴⁴ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 528/2012 av den 22 maj 2012 om tillhandahållande på marknaden och användning av biocidprodukter, EUT L 167, 27.6.2012, s. 1.

⁴⁵ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1107/2009 av den 21 oktober 2009 om utsläppande av växtskyddsmedel på marknaden och om upphävande av rådets direktiv 79/117/EEG och 91/414/EEG, EUT L 309, 24.11.2009, s. 1.

⁴⁶ Se bilaga 3.3.

⁴⁷ Europaparlamentets och rådets direktiv 94/62/EG av den 20 december 1994 om förpackningar och förpackningsavfall, EGT L 365, 31.12.1994, s. 10.

plastbärkassar) och direktiv (EU) 2019/904 om minskning av vissa plastprodukters inverkan på miljön⁴⁸ (till exempel vad gäller definitionerna av ”plast”).

Anmälningförfarandet gjorde det också möjligt för kommissionen att ingripa inom de sektorer där harmonisering hade planerats eller redan pågick på EU-nivå, vilket därmed förhindrade medlemsstaterna från att införa olika nationella åtgärder. I enlighet med artikel 6.3 och 6.4 i direktivet om insyn på den inre marknaden uppmanade kommissionen de anmälande medlemsstaterna att skjuta upp antagandet av anmälda utkast till tekniska föreskrifter i tolv månader från och med dagen för anmälan på områdena ekologisk produktion av växter, djur och vattenbruksprodukter samt livsmedel (anmälan 2018/190/BG), ekologisk produktion av kaninkött (anmälan 2018/219/E), ekologiskt uppfödda vaktlar (anmälan 2018/666/F) samt plastprodukter för engångsbruk (anmälningarna 2018/665/B och 2019/9/UK).

► **Positiva exempel som visar på inverkan av direktivet om insyn på den inre marknaden**

Under rapporteringsperioden visade sig direktivet om insyn på den inre marknaden vara ändamålsenligt i många fall eftersom de nationella myndigheterna omformulerade de anmälda utkasten i enlighet med kommissionens rekommendationer eller drog tillbaka dem. Ett exempel på detta var anmälan om ett utkast till dekret som ålägger bilförare som är bosatta i Italien och som transporterar barn under fyra år att använda särskilda larmanordningar för bilsäten som hindrar minderåriga från att lämnas ensamma i fordonet. I sitt detaljerade utlåtande påpekade kommissionen att flera krav i det anmälda utkastet stred mot EU:s harmoniseringsregler och den fria rörligheten för varor (artiklarna 34–36 i EUF-fördraget). Detta berodde på bristen på bevis för i) proportionaliteten i kravet på förhandsgodkännande av larmanordningar för bilsäten som lagligen tillverkas i andra medlemsstater, och ii) skyldigheten att förse dessa anordningar med ett automatiskt kommunikationssystem för att skicka meddelanden eller ringa samtal via mobila trådlösa kommunikationsnät till minst tre olika telefonnummer. Kommissionen betonade att det ”förfarande för förhandsgodkännande” som ålade ”ackrediterade organ” att ansöka om godkännande hos det italienska generaldirektoratet för motorfordon skulle kunna strida mot principen om fritt tillhandahållande av tjänster inom unionen (artikel 56 i EUF-fördraget). De italienska myndigheterna omformulerade det föreslagna dekretet i enlighet med kommissionens anmärkningar, samtidigt som de såg till att det anmälda utkastet till åtgärd kunde uppnå målet om barns säkerhet.

På liknande sätt mottog kommissionen under 2016, 2017 och 2018 flera anmälningar om egenskaper och specifik utrustning för obemannade luftfartyg (drönare). I sina reaktioner påminde kommissionen om den pågående harmoniseringsprocessen på EU-nivå och uppmanade de berörda medlemsstaterna att samarbeta för att upprätta ett EU-regelverk som är tillämpligt på obemannade luftfartyg, vilket skulle säkerställa en hög säkerhetsnivå när det gäller driften av sådana luftfartyg och göra det möjligt att hantera de risker som är förknippade med säkerhet, skydd för privatlivet samt personuppgifter. De berörda medlemsstaterna följde kommissionens rekommendationer, såsom de uttrycktes i kommentarerna och de detaljerade utlåtandena, eller återkallade de anmälda utkasten⁴⁹.

Under 2020, i början av covid-19-pandemin, antog eller förberedde vissa medlemsstater nationella åtgärder som påverkar den fria rörligheten för personlig skyddsutrustning såsom skyddsglasögon, munskydd, handskar, skyddsoveraller och skyddsrockar samt den fria

⁴⁸ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/904 av den 5 juni 2019 om minskning av vissa plastprodukters inverkan på miljön, EUT L 155, 12.6.2019, s. 1.

⁴⁹ Se bilaga 3.9 för ytterligare exempel.

rörligheten för läkemedel. Sådana åtgärder riskerade att hindra att produkter av avgörande betydelse nådde dem som behövde dem mest, det vill säga hälso- och sjukvårdspersonal, fältpersonal och patienter i drabbade områden i hela Europa. De skapade dominoeffekter, där medlemsstaterna vidtog åtgärder för att mildra effekterna av åtgärder som vidtagits av andra medlemsstater. På kort tid utvidgades begränsningarna till att omfatta allt fler produkter, från personlig skyddsutrustning till även läkemedel. Sådana åtgärder störde logistik- och distributionskedjor och främjade lagerhållning i leveranskedjan. I slutändan återinförde sådana åtgärder inre gränser vid en tidpunkt då solidaritet mellan medlemsstaterna behövdes allra mest. Kommissionen uppmanade medlemsstaterna att anmäla sådana åtgärder via mekanismen inom ramen för direktivet om insyn på den inre marknaden och gav vägledning om hur man ska göra detta. De åtgärder som anmäldes till kommissionen bedömdes som högprioriterade och kommissionen stödde medlemsstaterna i korrigeringen av de åtgärder som kunde ha hindrat den fria rörligheten för väsentliga varor på den inre marknaden⁵⁰. Erfarenheterna från covid-19-pandemin visade hur ändamålsenliga de relevanta förfarandena i direktivet om insyn på den inre marknaden är, inbegripet det brådskande förfarandet (se punkt 2.2), när det gäller att hantera negativa effekter på den inre marknaden till följd av krissituationer. I de fall då åtgärder anmäldes efter antagandet, vilket gällde ca 150 covid-19-relaterade anmälningar under 2020, innebar den anmälningsmekanism som direktivet erbjuder att fördelarna med information och inbördes utvärdering fortfarande kunde utnyttjas under krisen, tack vare kommunikationsplattformen TRIS där medlemsstaterna kunde få information om de covid-19-åtgärder som andra medlemsstater antagit.

► **De vanligaste undanröjda hindren**

Ett av syftena med direktivet om insyn på den inre marknaden är att identifiera områden med återkommande hinder för den fria rörligheten för varor och för friheten att tillhandahålla informationssamhällets tjänster och till följd av detta identifiera behovet av att vidta harmoniseringsåtgärder i syfte att säkerställa en smidigare fungerande inre marknad⁵¹. Under den analyserade perioden identifierade kommissionen flera återkommande hinder i de anmälda utkasten till åtgärder. Dessa omfattade avsaknaden av en inre marknads klausul, vilseledande och otydliga bestämmelser som skulle ha kunnat tolkas och tillämpas som marknadsbegränsningar eller upprepning av bestämmelser i EU-förordningar, frågan om obligatoriska standarder och ytterligare testmetoder⁵².

► **Reaktioner**

Direktivet om insyn på den inre marknaden möjliggör ett formellt och strukturerat informationsutbyte mellan medlemsstaterna och kommissionen samt mellan medlemsstaterna sinsemellan vid bedömningen av anmälda utkast. Intensiteten i informationsutbytet framgår av det stora antal reaktioner på anmälningarna som kommissionen och medlemsstaterna har skickat och av svaren från de anmälande medlemsstaterna och efterföljande utbyten av meddelanden (se bilagorna 3.4, 3.5, 3.6 och 3.8). Detta informationsutbyte ger medlemsstaterna möjlighet att fastställa i vilken utsträckning de anmälda utkasten är förenliga med EU-lagstiftningen. Under rapporteringsperioden sammanträdde kommissionen regelbundet på expertnivå med företrädare för medlemsstaterna för att vid behov klargöra kvarstående frågor och begärde kompletterande information från medlemsstaterna för att klargöra tillämpningsområdet för anmälda tekniska föreskrifter.

⁵⁰ Kommissionens meddelande till Europaparlamentet, Europeiska rådet, rådet, Europeiska centralbanken, Europeiska investeringsbanken och eurogruppen *Samordnad ekonomisk reaktion på Covid-19-utbrottet*, COM(2020) 112.

⁵¹ Se skäl 15 i direktivet om insyn på den inre marknaden.

⁵² Se bilaga 3.11 för ytterligare detaljer om de vanligaste hindren som avlägsnats.

Under den undersökta perioden utfärdade kommissionen 212 detaljerade utlåtanden (60 år 2016, 34 år 2017, 40 år 2018, 38 år 2019 och 40 år 2020), vilket motsvarar 5,9 % av det totala antalet utkast som anmälts av medlemsstaterna under rapporteringsperioden. Medlemsstaterna å sin sida utfärdade 243 detaljerade utlåtanden (78 år 2016, 44 år 2017, 38 år 2018, 30 år 2019 och 53 år 2020). Av de 1 291 kommentarer som utfärdades under rapporteringsperioden hade 816 utfärdats av kommissionen (154 år 2016, 189 år 2017, 184 år 2018, 155 år 2019 och 134 år 2020) och 475 av medlemsstaterna (118 år 2016, 74 år 2017, 77 år 2018, 64 år 2019 och 142 år 2020) (se bilagorna 3.4 och 3.6). I fem fall uppmanade kommissionen de berörda medlemsstaterna att skjuta upp antagandet av de anmälda tekniska föreskrifterna ett år räknat från den dag de inkom, på grund av EU:s kommande eller pågående harmoniseringsarbete inom det område som de anmälda utkasten omfattade (se bilaga 3.5).

Om vi inom varje sektor tittar på antalet reaktioner (kommentarer, detaljerade utlåtanden och kommissionens beslut att skjuta upp antagandet av ett utkast) som varje medlemsstat och kommissionen har utfärdat under rapporteringsperioden, kan vi få ytterligare inblick i medlemsstaternas deltagande i den dialog som utlöses av anmälningarna och i vissa medlemsstaters särskilda intressen, då deras reaktioner är mer koncentrerade till specifika sektorer (se tabell 6 i bilaga 3.6). Italien, Spanien, Österrike och Polen är bland de mest aktiva medlemsstaterna. En analys av reaktionerna per medlemsstat och per sektor visar på att Österrike, Spanien och Italien är särskilt intresserade av jordbruks-, fiskeri- och livsmedelssektorn. De flesta av kommissionens reaktioner gäller bygg- och jordbrukssektorerna.

Tack vare tillgången till alla anmälningar och meddelanden som utbyts inom ramen för dialogerna kan medlemsstaterna använda direktivet om insyn på den inre marknaden för att utnyttja sina partners idéer. De kan användas för att lösa gemensamma problem när det gäller tekniska föreskrifter och för att avgöra om ett utkast till teknisk föreskrift skulle strida mot EU-lagstiftningen.

2.2 Tillämpning av det brådskande förfarandet

Medlemsstaterna får begära att kommissionen bedömer deras förslag att åberopa det brådskande förfarande som föreskrivs i artikel 6.7 i direktivet om insyn på den inre marknaden om de, för att reagera på en brådskande och oförutsebar situation, måste anta tekniska föreskrifter omedelbart och inte har tid att vänta in den tre månader långa frysningsperioden för samråd med kommissionen och de andra medlemsstaterna. Om kommissionen efter att ha granskat de skäl som lagts fram av den berörda medlemsstaten godtar det brådskande förfarandet tillämpas inte frysningsperioden på tre månader och åtgärden kan antas omedelbart⁵³. Kommissionen behöver vanligtvis flera arbetsdagar efter anmälan för att besluta om den godtar de skäl som lagts fram av den berörda medlemsstaten och tillåter att de tekniska föreskrifterna antas omedelbart.

Av totalt 3 553 anmälningar gjorde medlemsstaterna 346 begäranden om att tillämpa det brådskande förfarandet på anmälda utkast (51 år 2016, 34 år 2017, 35 år 2018, 39 år 2019 och 187 år 2020)⁵⁴. Begäran om att tillämpa det brådskande förfarandet avslogs i de fall motiveringen inte var tillräckligt underbyggd eller byggde på rent ekonomiska grunder eller nationella administrativa dröjsmål samt i fall där inga oförutsebara omständigheter konstaterades. Det brådskande förfarandet ansågs motiverat i 283 ärenden (41 år 2016, 28 år 2017, 21 år 2018, 29 år 2019 och 164 år 2020). Dessa fall gällde särskilt psykotropa ämnen, kontroll av narkotika, bekämpning av terrorism, skjutvapen, infektion hos bin, biocidprodukter, förbud mot produkter som är skadliga för hälsan, pyrotekniska artiklar,

⁵³ Se bilaga 1 för närmare uppgifter om det brådskande förfarandet.

⁵⁴ Se bilaga 3.7.

läkemedel (kritiska läkemedel/ämnen som krävs för behandling av covid-19-patienter), skyddsutrustning, munskydd, medicintekniska produkter och medicintekniska produkter för in vitro-diagnostik, desinfektionsmedel och alkoholer som behövs för deras produktion (se bilaga 3.7).

2.3 Anmälan av ”skattemässiga eller finansiella åtgärder”

Enligt direktivet om insyn på den inre marknaden ska medlemsstaterna anmäla ”skattemässiga och finansiella åtgärder”, dvs. tekniska föreskrifter som hänger samman med skattemässiga eller finansiella åtgärder som påverkar konsumtionen av produkterna eller tjänsterna, och främja efterlevnaden av dessa tekniska föreskrifter. För sådana åtgärder gäller särskilt att frysningsperioden inte är tillämplig (artikel 7.4 i direktivet om insyn på den inre marknaden).

Under perioden 2016–2020 anmälde medlemsstaterna 149 utkast till åtgärder som skattemässiga eller finansiella åtgärder (44 år 2016, 48 år 2017, 26 år 2018, 31 år 2019 och 45 år 2020)⁵⁵.

2.4 Uppföljning av kommissionens reaktioner

Enligt artikel 6.2 i direktivet om insyn på den inre marknaden måste medlemsstaterna rapportera om vilka åtgärder de avser att vidta som svar på ett detaljerat utlåtande.

Under 2016–2020 var förhållandet mellan antalet svar från medlemsstaterna på kommissionens detaljerade utlåtanden och antalet detaljerade utlåtanden från kommissionen tillfredsställande men kunde förbättras ytterligare (i genomsnitt 87 % för perioden). Tillfredsställande svar från medlemsstaterna stod i genomsnitt för 45 % av svaren (se bilaga 3.8).

Under den undersökta perioden återkallade medlemsstaterna 217⁵⁶ utkast till tekniska föreskrifter. I 30 fall (4 år 2016, 13 år 2017, 9 år 2018, 2 år 2019 och 2 år 2020) skedde återkallandet efter antagandet av ett detaljerat utlåtande från kommissionen. Skälen till dessa återkallanden är i) den anmälade medlemsstatens införande av väsentliga ändringar av utkastet till teknisk föreskrift, vilket krävde en ny anmälan (artikel 5.1 i direktivet), och ii) de nationella myndigheternas enkla beslut att inte gå vidare med antagandet av utkastet till teknisk föreskrift. För andra anmälda utkast till tekniska föreskrifter pågår dialogen fortfarande.

2.5 Uppföljning av anmälningsförfarandet

I de fall där de potentiella överträdelserna av EU:s lagstiftning om den inre marknaden inte undanröjdes helt genom anmälningsförfarandet genomförde kommissionen ytterligare undersökningar (t.ex. om växtskyddsmedel, elektroniska cigaretter, tobak). Kommissionen genomförde också undersökningar av medlemsstaternas påstådda överträdelser av anmälningsskyldigheten, till exempel när det gäller regler om taxametrar, glasflaskor för vin och sprit, reklamutrustning, avfall, spel, spelmaskiner, utsläpp av fluorerade växthusgaser, plastprodukter, möbler, delningsekonomi osv. I sådana fall informerade kommissionen den berörda nationella kontaktpunkten för direktivet om insyn på den inre marknaden om konsekvenserna av att bryta mot anmälningskyldigheten och påminde om skyldigheten att anmäla.

⁵⁵ Se bilaga 1 för närmare uppgifter om skattemässiga eller finansiella åtgärder.

⁵⁶ Uppgifter extrapolerades den 14 juli 2021.

2.6 *Strukturerat informationsutbyte med medlemsstaterna, EES-/Eftaländer, Schweiz och Turkiet*

De återkommande sammanträdena i den ständiga kommittén för tekniska föreskrifter gav tillfälle att utbyta synpunkter om frågor av allmänt intresse och även om vissa aspekter av anmälningsförfarandet.

När det gäller anmälningsförfarandet rörde diskussionerna i samband med sammanträdena i den ständiga kommittén för tekniska föreskrifter särskilt

- det brådskande förfarandet enligt direktivet om insyn på den inre marknaden,
- tillgång till kommissionens handlingar och konfidentiella anmälningar,
- anmälningsförfarandet för anmälningar från Schweiz och EES,
- medlemsstaternas skyldighet att meddela kommissionen om en anmäld teknisk föreskrifts slutliga text,
- hur domstolens rättspraxis har utvecklats när det gäller direktivet om insyn på den inre marknaden, och
- hur mekanismen med en enda kontaktpunkt fungerar.

På begäran av medlemsstaterna eller på kommissionens initiativ lämnade kommissionen synpunkter i ständiga kommittén för tekniska föreskrifter för att klargöra vissa återkommande hinder eller nya EU-rättsakter. Synpunkterna gällde

- direktiv (EU) 2019/904 om minskning av vissa plastprodukters inverkan på miljön,
- anmälningsförfarandet enligt tjänstedirektivet 2006/123/EG, förordning (EU) 2018/1807 om en ram för det fria flödet av andra data än personuppgifter i EU,
- den allmänna dataskyddsförordningen (EU) 2016/679,
- vägsäkerhetsdirektiven 2014/45/EU⁵⁷, 2014/46/EU⁵⁸ och 2014/47/EU⁵⁹,
- begränsningar för mikroplaster på EU-nivå,
- direktiv 94/62/EG om förpackningar och förpackningsavfall,
- inre marknads-klausulen och artiklarna 34–36 i EUF-fördraget.

Flera medlemsstater delade med sig av sin bästa praxis för anmälningar enligt direktivet om insyn på den inre marknaden till den ständiga kommittén.

Bilaterala sammanträden hölls också i många medlemsstater som en del av ”landskunskapsuppdraget”. Dessa sammanträden syftade till att rikta in sig på varje medlemsstats specifika behov på den inre marknaden genom en direkt dialog mellan kommissionen och de nationella myndigheterna samt genom sammanträden med nationella berörda parter. I detta sammanhang besökte kommissionen flera EU-huvudstäder⁶⁰ och deltog i sammanträden med medlemsstaternas myndigheter och nationella berörda parter. De största problemen i samband med genomförandet av direktivet om insyn på den inre marknaden på nationell nivå som identifierats genom dessa uppdrag rör den låga nivån av anmälningar (t.ex.

⁵⁷ Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/45/EU av den 3 april 2014 om periodisk provning av motorfordons och tillhörande släpvagnars trafiksäkerhet och om upphävande av direktiv 2009/40/EG, EUT L 127, 29.4.2014, s. 51.

⁵⁸ Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/46/EU av den 3 april 2014 om ändring av rådets direktiv 1999/37/EG om registreringsbevis för fordon, EUT L 127, 29.4.2014, s. 129.

⁵⁹ Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/47/EU av den 3 april 2014 om vägkontroller av trafiksäkerheten hos nyttofordon i trafik i gemenskapen och om upphävande av direktiv 2000/30/EG, EUT L 127, 29.4.2014, s. 134.

⁶⁰ Kommissionen besökte Bulgarien, Spanien, Polen, Rumänien, Italien, Frankrike, Tyskland, Portugal, Irland och Litauen.

i Rumänien, Litauen och Portugal), administrativ kapacitet (t.ex. i Bulgarien) eller samordningsfrågor (t.ex. i Italien, Spanien och Tyskland) samt begränsad kunskap om direktivet om insyn på den inre marknaden vid nationella förvaltningar.

Under hela referensperioden diskuterade kommissionen också tillämpningen av direktivet vid de dialogmöten om efterlevnad som genomförs enligt åtagandet i strategin för den inre marknaden. Kommissionen anordnade också regelbundet särskilda tekniska seminarier för de nationella myndigheter som deltog i anmälningsförfarandet.

Turkiet förbättrade sitt deltagande i anmälningsförfarandet under referensperioden.

2.7 Öppenhet

2.7.1 Ansökningar om tillgång till handlingar som utfärdats enligt direktivet om insyn på den inre marknaden

Under perioden 2016–2020 tog kommissionen emot 531⁶¹ ansökningar om tillgång till handlingar som utfärdats inom ramen för direktivet om insyn på den inre marknaden. Merparten av ansökningarna gällde detaljerade utlåtanden och kommentarer från kommissionen. I linje med den senaste utvecklingen av EU-domstolens rättspraxis (se bilaga 2, mål C-331/15 P, Frankrike mot Schlyter) lämnades de flesta dokumenten ut.

2.7.2 Berörda parter deltagande

Öppenhet är ett grundläggande inslag i anmälningsförfarandet. Webbplatsen TRIS, som är allmänt tillgänglig, säkerställer att berörda parter fortlöpande informeras om alla utkast till tekniska föreskrifter som utarbetas av medlemsstaterna och att en dialog förs mellan berörda parter och kommissionen, tack vare den funktion som gör det möjligt för berörda parter att lämna in bidrag till utkast till tekniska föreskrifter. Som redan nämnts mottog kommissionen 1 618 bidrag via denna funktion mellan 2016 och 2020. Under referensperioden började kommissionen också översätta de slutliga texterna till de anmälda åtgärderna till alla EU-språk. Översättningarna av de slutliga texterna finns på webbplatsen TRIS och ger ytterligare insyn.

Att webbplatsen TRIS har varit framgångsrik bekräftas av följande siffror:

- I slutet av 2020 fanns 6 467 prenumeranter på TRIS-sändlistan jämfört med 5 196 i slutet av 2015, vilket är en ökning med 25 % under den femåriga rapporteringsperioden.
- Under perioden gjordes 871 744 sökningar på webbplatsen TRIS (151 202 år 2016, 134 737 år 2017, 152 158 år 2018, 197 341 år 2019 och 236 306 år 2020), vilket ger ett genomsnitt 174 349 sökningar per år⁶².
- Användarnas tillgång till anmälningar ökade också, från 1 203 299 besök i slutet av 2015 till 7 394 991 i slutet av 2020, vilket uppgick till en särskild ökning på 514,6 % under hela referensperioden 2016–2020 jämfört med slutet av 2015.

⁶¹ Eftersom det inte fanns någon möjlighet att koda den ledande enheten för ansökningar om tillgång till handlingar i kommissionens databaser under perioden 1.1.2018–1.10.2018, bygger siffrorna för denna period på en simulering som använder den genomsnittliga procentandelen ansökningar om tillgång till handlingar som tilldelats enheten med ansvar för förvaltningen av direktivet om insyn på den inre marknaden för åren 2016, 2017 och 2019.

⁶² Se bilaga 5.

3. SLUTSATS

Under perioden 2016–2020 bekräftades åter ändamålsenligheten med förfarandet inom ramen för direktivet om insyn på den inre marknaden när det gäller öppenhet, administrativt samarbete och förebyggande av tekniska hinder på den inre marknaden. Den förebyggande strategi och den nätverksstrategi som kännetecknar anmälningsförfarandet minskade risken för att nationell regleringsverksamhet skulle kunna skapa tekniska hinder för den fria rörligheten för varor och informationssamhällets tjänster. I detta avseende visar främjandet av medlemsstaternas deltagande i förfarandet inom ramen för direktivet om insyn på den inre marknaden, både när det gäller skickade anmälningar och reaktioner på utkast som anmälts av andra medlemsstater, på det gemensamma ansvaret för den inre marknaden, vilket är ett centralt mål för kommissionen. Under covid-19-pandemin 2020 säkerställde förfarandet inom ramen för direktivet om insyn på den inre marknaden att det primära målet att skydda hälsa och mänskligt liv eftersträvades genom nationella åtgärder i enlighet med reglerna för den inre marknaden. Direktivet och dess anmälningsssystem stödde medlemsstaterna i detta avseende genom att säkerställa öppenhet, synergier och i slutändan europeisk solidaritet.

Direktivets betydelse intygas av de berörda parternas växande intresse för anmälningsförfarandet och antalet bidrag från dem via webbplatsen TRIS under referensperioden. Detta växande intresse speglar de insatser som gjorts för att förbättra öppenheten och effektiviteten på webbplatsen TRIS.

Anmälningsförfarandet har också visat sig vara användbart när det gäller att identifiera områden där ytterligare harmonisering på EU-nivå krävs, såsom harmonisering av märkning av förpackningar för bortskaffande av avfall. Fortsatta ansträngningar kommer att göras för att skapa en tydlig rättslig ram för de ekonomiska aktörerna i syfte att öka de europeiska företagens konkurrenskraft inom och utanför EU, med beaktande av kopplingen mellan anmälningsförfarandet och det förfarande som inrättats genom WTO-överenskommelsen om tekniska handelshinder⁶³.

De senaste årens erfarenheter är avgörande för att bygga upp detta förbättrade landskap för genomförandet av direktivet om insyn på den inre marknaden. För att uppnå direktivets fulla potential kommer kommissionen att fortsätta att uppmuntra medlemsstaterna att delta, både när det gäller att anmäla nationella utkast till tekniska föreskrifter och att reagera på utkast som anmälts av andra medlemsstater. I sina reaktioner kommer kommissionen särskilt att betona frågor av stor betydelse för den inre marknaden och de frågor som särskilt syftar till att på ett effektivt sätt ta itu med de flaskhalsar som identifierats i samband med återhämtningen och den gröna och digitala omställningen. Detta större fokus kommer också att leda till lämplig uppföljning av kommissionens reaktioner så att ändamålsenliga åtgärder vidtas för att förhindra att potentiella hinder införs.

⁶³ Under den berörda perioden flaggade EU:s medlemsstater, de Efta-medlemsstater som undertecknat EES-avtalet, Schweiz och Turkiet 363 anmälningar i TRIS-databasen som föremål för anmälan till WTO enligt avtalet om tekniska handelshinder.